17 Φεβρουαρίου 2014

Η Αληθινή Θεολογία

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Του Φώτη Κόντογλου

Είπαμε πως, εδώ στην Ελλάδα, όχι μοναχά δεν διαβάζουμε, αλλά καν δεν ξέρουμε

αν υπάρχουνε οι μυστικοί Πατέρες που φωτίσανε την Ορθοδοξία. Για τους θεολόγους η Ορθοδοξία κατάντησε μια κούφια λέξη, αφού η μυστική ουσία της τους είναι άγνωστη, όπως κι' η παράδοσή τους.

Οι δικοί μας θεολόγοι παίρνουνε τα φώτα από τη Δύση, γιατί εκεί η θεολογία έχει γίνει επιστήμη, κ' η ματαιοδοξία τους κολακεύεται απ' αυτό το πράγμα. Η πίστη, γι' αυτούς, δεν έχει καμμιά σημασία. Θα μου πήτε, "θεολογία χωρίς πίστη, γίνεται;" Μα κ' εγώ σας ρωτώ, με την ίδια απορία, "γίνεται θεολογία χωρίς πίστη;"

Ωστόσο, στις Δυτικές χώρες και στην Αμερική, πολύς κόσμος έχει στραφεί προς την Ορθοδοξία, από τη δίψα της αληθείας. Στην Ελλάδα, μοναχά λιγοστοί άνθρωποι και κάποιοι παλιοημερολογίτες διαβάζουνε τα βιβλία των Πατέρων, εκτός του Βασιλείου και του Χρυσοστόμου, που τους παίρνουνε οι θεολόγοι για ρήτορας και για φιλολόγους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Τα βιβλία των μυστικών Πατέρων δεν ξανατυπώνουνται πια και καταντήσανε σπάνια.

Η επίσημη Εκκλησία τυπώνει προχειρολογήματα διάφορων νεωτεριστών θεολόγων, χωρίς καμμιά ουσία, που φανερώνουνε μοναχά την απίστευτη γύμνια εκείνων που τα γράφουνε. Μοναχά τώρα τελευταία άρχισε να τυπώνει η Αποστολική Διακονία την Πατρολογία του Migne. Μα κι' αυτή η έκδοση είναι για τους θεολόγους, κι' όχι για τους πιστούς, αφού είναι τυπωμένη στην αρχαία γλώσσα.

Εκτός απ' αυτό, η έκδοση της Πατρολογίας δεν έχει καμμιά βαθύτερη δικαίωση, με το δυτικό χαρακτήρα που έχει η γενική μόρφωση των θεολόγων μας, που δεν έχουνε καμμιά βαθύτερη γνώση της ουσίας της Ορθοδοξίας, ούτε και της παράδοσής μας. Έτσι κι' αυτή η έκδοση καταντά ένα γεγονός χωρίς βαθύτερη σημασία, αφού δεν υπάρχει το κατάλληλο...

ορθόδοξο χώμα για να ριζοβολήσει.

Στο να στραφούνε οι Δυτικοί κι' οι Προτεστάντες στους Πατέρες της Ορθοδοξίας, συντελέσανε πολύ οι Λευκορώσοι θεολόγοι, που σκορπίσανε στις διάφορες χώρες και φωτίσανε τις ψυχές με τα σοφά κηρύγματά τους, με την αρετή της ζωής τους, και με την τυπική ευσέβειά τους. Ενώ οι κληρικοί που στέλνουμε εμείς στις διάφορες παροικίες, είναι οι πιο ανίδεοι στο τι θα πει Ορθοδοξία, κι' οι εκκλησίες μας στο εξωτερικό δεν έχουνε κανέναν θρησκευτικό προορισμό, αλλά έχουνε καταντήσει κέντρα κοινωνικής συγκεντρώσεως των ομογενών κάθε Κυριακή.

Έτσι, η Ορθοδοξία, δηλαδή η πρώτη κι' απαραμόρφωτη μορφή της Εκκλησίας, έγινε πάλι το στήριγμα όλων των ανθρώπων που ζητάνε λιμάνι σωτηρίας κι' ο κανόνας της χριστιανικής πίστης.

Στην Ευρώπη και στην Αμερική έχουνε μεταφρασθεί, έως τώρα, σε διάφορες γλώσσες η Φιλοκαλία, το μέγα και θαυμαστό αυτό βιβλίο, που στην Αθήνα το βρίσκει κανένας μοναχά στις συλλογές των βιβλιοφίλων να κάθεται στο ράφι άχρηστο, σαν κανένα αρχαιολογικό αντικείμενο, ο Ευεργετινός, οι επιστολές του αγίου Βασιλείου και κάποιων άλλων Πατέρων, οι λόγοι Συμεών του Νέου Θεολόγου, μερικά από τα έργα του μαθητού του Νικήτα Στηθάτου, και κάποια άλλα. Εμείς, αλλοίμονο, τυρβάζομεν περί του πως θα φανούμε επιστημονικοί και ευρωπαϊκότεροι από τους Ευρωπαίους. Μοναχά κανένας "θρησκόληπτος", καθυστερημένος κατά τους νεωτεριστάς αυτούς παπαγάλους, διαβάζει τέτοια βιβλία.

Οι λόγοι του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου είναι μεταφρασμένοι στα Γαλλικά, στα Γερμανικά, στα Εγγλέζικα, εκτός από τα Ρωσικά, που έχουνε μεταφρασθεί από τον καιρό που πρωτοτυπωθήκανε στα Ελληνικά από τ' αρχαία χειρόγραφα. Στην απλή ελληνική γλώσσα υπάρχει μία θαυμάσια μετάφραση καμωμένη με ευλάβεια "παρά του πανοσιολογιωτάτου Διονυσίου Ζαγοραίου, του ενασκήσαντος εν τη ερημονήςω τη καλουμένη Πιπέρι, απέναντι του Αγίου Όρους", τυπωμένη στη Σύρα στα 1886.

Που να καταδεχτούμε, εμείς, να διαβάσουμε τέτοια πράγματα, μεταφρασμένα μάλιστα από έναν αγράμματο καλόγερο, που καθότανε κ' έγραφε απάνω σε κάποιον βράχο, στο ρημονήσι Πιπέρι, μαζί με τους γλάρους; Εμείς διαβάζουμε τους σοφούς και αξιοπρεπείς καθηγητάδες που γράφουνε καθισμένοι στις πολυθρόνες, στα Παρίσια και στα Βερολίνα! Δεν ακούμε τι λέγει ο Θεός με το στόμα του Προφήτη "Επί τίνα επιβλέψω, αλλ' επί τον ταπεινόν και ησύχιον και τρέμοντά μου τους λόγους;" Που να υποπτευθούμε το μυστικό πλούτο που κρύβεται μέσα σε τέτοιες αγίες ψυχές.

Λοιπόν, αυτή η μετάφραση δεν ξανατυπώθηκε από τότε στην Ελλάδα, που τυπώνεται κάθε λογής ανοησία, πράγμα που φανερώνει σε τι πνευματικό σκοτάδι βρισκόμαστε, κληρικοί και λαϊκοί. Από την προκοπή που έχουμε, βάλαμε "τον λύχνον υπό τον μόδιον", κι' απάνω στο λυχνοστάτη βάζουμε τις τυπωμένες βαθυστόχαστες ανοησίες που ανάφερα, και περιμένουμε να μας φωτίσουνε.

Τους βαθύτερους μυσταγωγούς, που φανήκανε στον κόσμο, τους έχουμε άξιους να τους διαβάζει μοναχά κανένας αγράμματος παλιοημερολογίτης. Ημείς, οι έξυπνοι κι' οι συγχρονισμένοι, βάλαμε την εξυπνάδα μας και μέσα στα μυστήρια της θρησκείας, κι' αγαπάμε τα μεγάλα λόγια και τα επιστημονικά, τι λέγει ο τάδε άθεος για τον Χριστό και για τη θρησκεία του, η κανένας καμουφλαρισμένος θεομπαίχτης, επειδή αυτά δίνουνε τροφή στον εγωισμό μας. Και βουλώνουμε τ'

αυτιά μας για να μην ακούσουμε τον απόστολο Παύλο που φωνάζει “Ουχί εμώρανεν ο Θεός την σοφίαν του κόσμου τούτου;”

Αλλά, κοντά στους χαλασμένους αυτούς που λέγω, υπάρχουνε και πλήθος άνθρωποι που νοιώθουνε βαθειά την ουσία της θρησκείας μας, τη μεγάλη σημασία της λατρείας και της ιερής παράδοσής μας. Για όσους απ’ αυτούς δεν έχουνε πατερικά βιβλία, σαν αυτά που είπαμε παραπάνω, κ’ είναι σχεδόν όλοι οι Έλληνες, γιατί η αδιαφορία εκείνων που είναι βαλμένοι γι’ αυτή τη δουλειά, στέρησε τον κόσμο από τέτοια άφθαρτη κι’ άγια θροφή, θα προσπαθήσω με τις μικρές δυνάμεις μου να τους μεταδώσω ο,τι μπορέσω από τους περιφρονημένους αυτούς προγονικούς μας θησαυρούς.

Αφού οι θεολόγοι γινήκανε φιλόσοφοι κ’ επιστήμονες, ας γίνουμε θεολόγοι ημείς, δίχως άλλο εφόδιο, παρά μοναχά την πίστη μας, κατά τα βαθυστόχαστα λόγια του αγίου Νείλου, που λέγει “Ει αληθώς προσεύχη, θεολόγος ει”. “Αν προσεύχεσαι αληθινά, είσαι θεολόγος”.

Από το βιβλίο “Γίγαντες Ταπεινοί”, Εκδόσεις Ακρίτας, 2000

Πηγή: inpantanassis.blogspot.gr